

RAADSVOORSTEL:

2011-2012

Ons kenmerk: SZ 11.2758880

Registratienummer : GR 11.

Ingekomen op :

Onderwerp: Kadernota re-integratie/participatie Actief in goede banen, beleidskader 2012-2015

Groningen, - 7 OKT 2011

Aan de raad,

Sinds een aantal jaren is onze missie voor het maatschappelijke domein: *Alle Stadgers actief!* In ons collegeprogramma *Groningen progressief met energie, stad voor iedereen* hebben we deze missie nadrukkelijk bevestigd. We willen dat zoveel mogelijk mensen actief meedoen in onze maatschappij. De meeste mensen doen dat op eigen kracht: ze hebben een baan, gaan naar school, doen vrijwilligerswerk of zijn lid van een sportclub. Maar soms lukt het niet. Door ziekte, handicap, achterstand of omstandigheden. Dan steekt de gemeente een helpende hand toe.

Het centrale doel van ons re-integratie- en participatiebeleid is zoveel mogelijk mensen kansen bieden actief deel te nemen aan de Groninger samenleving. Het liefst via betaald werk, en als dat niet lukt met andere werkzaamheden of maatschappelijke activiteiten. Waarbij we nadrukkelijk persoonlijke en maatschappelijke doelen verbinden: actief zijn is belangrijk voor jezelf én om bij te dragen aan het economisch en maatschappelijk leven in onze stad. Bovendien versterken beide doelen elkaar.

Concreet willen we zoveel mogelijk Stadgers aan het werk helpen; maatschappelijk actief laten zijn; laten stijgen op de participatieladder.

In bijgevoegde kadernota *Actief in goede banen* geven we aan hoe we deze doelen de komende jaren in Groningen gaan realiseren.

De volgende uitgangspunten zijn daarbij voor ons leidend.

Werk op de eerste plaats.

Werken zetten we op de eerste plaats. Bestaanszekerheid, maatschappelijke participatie en persoonlijk welbevinden worden het beste bereikt via (betaald) werk. Maar dat betekent niet dat werken altijd voor gaat, of dat iedereen ook altijd zo veel mogelijk zou moeten werken. Iedereen is anders, iedereen heeft een eigen optimaal evenwicht tussen werk en privé, tussen inspanning en ontspanning. Hoeveel iemand kan werken, is van

allerlei factoren afhankelijk. Daarmee houden we rekening. Maar niks doen is nooit een goed alternatief.

Voor alle Stadgers op alle treden.

We willen zoveel mogelijk mensen aan het werk helpen. Maar voor ons betekent dat niet dat we ons vooral zouden richten op mensen met de beste kansen, de mensen op de hoogste treden van de participatieladder. Wij richten ons nadrukkelijk ook op alle andere Stadgers die een beroep op ons doen. Want ons doel is ook armoede en sociale uitsluiting te voorkomen en te bestrijden. Waar afnemende budgetten ons dwingen keuzes te maken, kiezen we voor een evenwichtige verdeling van onze inzet voor alle doelgroepen.

Individuele benadering.

Bij de inzet van onze middelen en instrumenten houden we rekening met de individuele situatie van onze klanten, zoals de afstand tot de arbeidsmarkt en de aard van de arbeidsbelemmeringen. We bieden maatwerk en doen niet aan collectieve regelingen en doelgroepenbeleid.

Iedereen die wil op een werk(leer)plek.

Mensen ontwikkelen zich het beste en bereiden zich het beste voor op een reguliere baan door te werken; bij een bedrijf, een instelling of in het vrijwilligerswerk bij buurt(zorg)projecten, buurt- en clubhuizen, sportverenigingen, enz. Op deze manier leveren deze mensen ook een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit van de samenleving in onze stad. Daarom plaatsen we iedereen die wil (en voor zover de beschikbare budgetten het toelaten) op een werk(leer)plek. We starten met de meest gemotiveerde klanten.

Verbinden met andere beleidsprogramma's.

Het re-integratie- en activeringsbeleid is niet los te zien van de inzet vanuit andere beleidsterreinen. Ook op diverse andere beleidsterreinen dragen wij bij aan de realisatie van Alle Stadgers actief.

- Het integraal jeugdbeleid is erop gericht dat alle kinderen in onze stad een goede start maken, zodat ze op latere leeftijd op eigen kracht in de maatschappij mee blijven doen.
- Met ons WMO-beleid houden we voorzieningen voor kwetsbare groepen in onze stad toegankelijk, zodat ook deze groepen mensen kunnen blijven participeren.
- Vanuit ons sportbeleid houden we de stedelijke sportinfrastructuur voor iedereen betaalbaar.
- Het integraal gezondheidsbeleid gaat uit van de visie dat participatie bevordert dat burgers zich gezond voelen.
- Via ons arbeidsmarktbeleid werken we aan (nieuwe) banen en werkplekken voor onze Stadgers.

We vinden het belangrijk om deze beleidsterreinen beter met elkaar te verbinden en budgetten waar mogelijk te integreren, om zo maximaal resultaat te behalen bij onze doelen Stadgers actief te houden en sociaal isolement te voorkomen. Belangrijk hierbij is ook dat we de samenwerking met maatschappelijke organisaties, bedrijven en burgers

actief opzoeken en vormgeven.

Tussen droom en daad staan echter praktische en financiële bezwaren.

Het kabinet heeft forse bezuinigingen doorgevoerd én verdergaande bezuinigingen aangekondigd op het flexibel re-integratiebudget c.q. het budget Wet werken naar vermogen. De Wet werken naar vermogen gaat in op 1 januari 2013. Vanaf dat moment is er sprake van één ongedeeld budget Wet werken naar vermogen, waarin de middelen voor re-integratie, de WSW en een deel van de WAJONG worden gebundeld. Aan de invoering van deze wet heeft het kabinet een bezuiniging gekoppeld die oploopt tot landelijk € 690 miljoen in 2015. Voor Groningen betekent dit dat het beschikbare flexibel re-integratiebudget terugloopt van € 41,6 miljoen in 2011 tot € 22,5 miljoen in 2012.

Dit dwingt ons tot het maken van duidelijke keuzes. Deze keuzes leggen we bij dezen aan u voor. Wij hebben bij het maken van de keuzes de inspraakreacties op de concept-kadernota *Actief in goede banen* en de concept-nota *Afbouw gesubsidieerd werk gemeente Groningen* betrokken. Voor alle inspraakreacties en ons commentaar daarop verwijzen wij u naar het inspraakrapport.

Keuze: afbouw gesubsidieerd werk en 200 banenplan.

In de eerste plaats de keuze om de gesubsidieerde arbeid in Groningen de komende 3 jaar stapsgewijs af te bouwen. Wanneer we zien dat de kosten voor gesubsidieerde arbeid (kortdurend en meerjarig) in 2010 € 29,1 miljoen bedroegen, is duidelijk dat de gesubsidieerde arbeid in Groningen niet in stand kan blijven.

We beseffen dat dit voor de betrokken medewerkers en de instellingen hard kan aankomen. Samen met de werkgevers zoeken we oplossingen voor de problemen die het wegvallen van de gesubsidieerde banen oplevert voor hun organisaties. Met onze nieuwe uitstroombanen en participatiebanen kunnen we daaraan wezenlijk bijdragen. Het wegvallen van deze gesubsidieerde banen zal ook tot problemen leiden in de maatschappelijke infrastructuur van de stad. Daar waar de afbouw van de gesubsidieerde banen tot ongewenste gevolgen voor de maatschappelijke infrastructuur leidt, vangen we dit op door het 200 banenplan. Dit plan bestaat eruit dat we 200 maatschappelijke banen (tot 1 januari 2015) buiten de afbouw van de gesubsidieerde arbeid plaatsen. Het idee voor het 200 banenplan is ontstaan naar aanleiding van het banenplan dat 9 werkgevers van mensen die werken in een gesubsidieerde baan hebben ingediend.

We denken voorshands de kosten van deze 200 banen voor 2/3 deel voor onze rekening te nemen en de werkgevers te vragen 1/3 deel te betalen. Maar er zijn ook andere verdelingen denkbaar. We staan open voor creatieve oplossingen van de werkgevers. Samen met hen willen we ook ander mogelijke verdelingen onder de loep nemen.

We dekken de kosten voor het gemeentelijk deel tot 1 januari 2015 voor het merendeel uit het flexibel re-integratiebudget/budget Wet werken naar vermogen. Aanvullend stellen we voor dit plan de komende drie jaren uit nieuw beleid 0,5 miljoen euro per jaar ter beschikking. In de najaarsnota doen wij hiervoor een voorstel.

We denken dat ook deze middelen zoveel mogelijk flexibel ingezet moeten worden om

bij te dragen aan de gezamenlijke doelstelling zoveel mogelijk individuele werknemers door te geleiden naar werk.

Op korte termijn komen we met een voorstel op welke plekken we het 200 banenplan inzetten.

Keuze: extra inspanningen voor de blijvers.

Wij vinden dat we voor de zogenaamde "blijvers" een extra inspanningsverplichting hebben. Blijvers zijn mensen met een meerjarig gesubsidieerde baan en een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Deze mensen doen al jaren belangrijk werk voor de stad, bijvoorbeeld als buurtconciërge of in de fietsenstallingen. Daarom willen we ons tot het uiterste inspannen om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk van deze mensen kunnen blijven werken: op de huidige werkplek of een andere. We gaan intensief aan de slag om ervoor te zorgen dat er voor de blijvers zoveel mogelijk banen regulier gemaakt worden en zoveel mogelijk mensen worden toegeleid naar ander werk. We nemen daar de tijd voor tot juli 2012. Dat betekent dat de afbouw van de subsidie voor de meerjarig gesubsidieerde banen (maatschappelijke banen, re-integratiebanen, ex-ID-banen en - deels - de arrangementsbanen) pas ingaat op 1 juli 2012.

Keuze: een plek voor iedereen.

Met het 200 banenplan en de extra inspanningen voor de blijvers zijn wij in staat op een verantwoorde manier met werkgevers te werken aan de ombouw van (een deel van) de gesubsidieerde arbeid naar regulier werk. Hierdoor leveren wij niet alleen een bijdrage aan het behouden van de cruciale maatschappelijke infrastructuur in onze stad, maar ook aan de toekomst van iedere werknemer die momenteel op een gesubsidieerde werkplek zit. Wij zijn ons ten volle bewust van onze verantwoordelijkheid om voor deze mensen een goede plek in de samenleving te borgen. Wij zeggen u toe voor die gevallen waarin sprake is van schrijnende situaties een oplossing te bieden. Hierbij denken wij aan een hardheidsclausule voor mensen die ondanks de inzet van henzelf, van de werkgevers en van de dienst SoZaWe op 1 januari 2015 geen ander werk gevonden hebben.

Keuze: ambitie Alle Stadlers actief waarmaken.

De opgave die nu voor ons ligt is om binnen de nieuwe (wettelijke) kaders en met fors afnemende budgetten aan onze ambitie te blijven werken en maximaal resultaat te behalen. Samen met onze partners in het maatschappelijke veld zullen we alles op alles zetten om zoveel mogelijk mensen op weg te helpen naar werk en zoveel mogelijk mensen te blijven activeren. We richten ons daarbij dus niet alleen op kansrijke werkzoekenden, maar nadrukkelijk ook op mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Voor de meer kansrijke werkzoekenden zetten we het nieuwe instrument van de uitstroombaan in. Dit instrument is bedoeld voor alle mensen met een relatief korte afstand tot de arbeidsmarkt. Een uitstroombaan combineert werken en leren en is altijd tijdelijk. Na een half of een heel jaar stroomt de klant uit naar een reguliere baan.

Voor de mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt ontwikkelen we een reeks van instrumenten, al naar gelang de arbeidsmogelijkheden van mensen. We lopen daarbij vooruit op de nieuwe Wet werken naar vermogen. De participatiebaan is één van de te ontwikkelen instrumenten voor deze doelgroep. De participatiebaan is voor mensen die om wat voor redenen dan ook voorlopig (nog) niet aan regulier werk toe zijn. Voor deze mensen is het belangrijk dat ze actief blijven en (parttime) aan het werk gaan, voordat ze een mogelijk verdere stap in hun ontwikkeling kunnen zetten. Wij stellen voor dat mensen die werken in een participatiebaan bovenop hun uitkering een premie ontvangen van € 100,- per maand.

Keuze: investeren in werkgelegenheid voor de onderkant van de arbeidsmarkt.

We willen dat meer mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt aan het werk komen. Daarvoor gaan we bij werkgevers werkplekken ophalen. Werkgevers zijn geïnteresseerd om mensen met inzet van het instrument loondispensatie (op basis van de Wet werken naar vermogen) in dienst te nemen. We willen daarnaast meer werkgelegenheid aan de onderkant van de arbeidsmarkt creëren. We denken daarbij aan de mogelijkheden die *social return* kan bieden. En verder gaan wij onderzoeken in hoeverre het 200 banenplan na 2014 mogelijkheden biedt voor het creëren van duurzame werkgelegenheid voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Medio 2013 zullen wij uw raad de tussenstand presenteren en een (proces)voorstel doen.

Keuze: inzet van middelen.

Vanaf 2013 hebben we te maken met het ene ongedeelde budget van de Wet werken naar vermogen. Voor de jaren 2012-2014 is er sprake van een tekort, uitgaande van de ambitie zoals geformuleerd in deze kadernota, gelet op de kosten van gesubsidieerd werk, en gelet op de loonkosten voor de doelgroep van de sociale werkvoorziening.

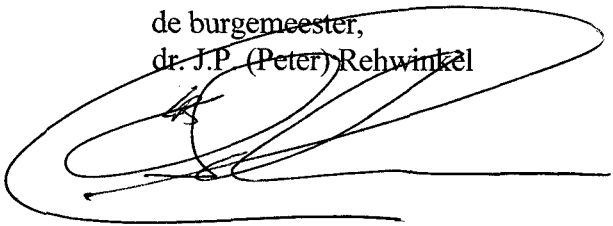
In de najaarsnota 2012 hebben wij de financiering van het 200 banenplan geregeld. In 2015 is er geen sprake meer van een tekort, omdat de gesubsidieerde arbeid op dat moment is afgebouwd en niet meer drukt op het budget Wet werken naar vermogen. Vanaf 2015 zal er dan ook feitelijk sprake zijn van één ontschot budget en zal dit budget worden gebruikt voor de financiering van de ambities die voortvloeien uit deze nota en de uitvoering van de Wet werken naar vermogen.

Gelet op het vorenstaande stellen wij u voor te besluiten:

- I. de Kadernota re-integratie/participatie Actief in goede banen, beleidskader 2012-2015 vast te stellen;
- II. het college opdracht te geven de Kadernota als bedoeld onder I. uit te voeren.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

l.s